

Tapautui omassa piirissämme

HELSINGIN 7. KYKKÄKAUSI ALKANUT

HUOMASIMME

Tämän odotetun heimolehden putoillessa postiluukkuihin on olemassa hyviä merkkejä. Entiset ja uudet karjalaiset kyykänlyöjät ovat tervetulleita Seurasaa-
ren Kyykkäaukiolle. Peli-illat ovat joka torstaina klo 17 jälkeen. Lehtemme — kyykkämiesten ainoa oma lehti — panee mielihyvin merkille myös Helsingin ulkopuolella mahdollisesti tapahtuvat kyykänlyöntiharastukset.

Hyvää harrastusta kyykänlyöntiä kohtaan osoitti Tukholmassa asuva karjalainen johtaja N. Vaaralinn. Hän kokosi suomalaiset lehtien urheilutoimittajat 26. 3. Helsingin Otaniemen urheiluhalliin ja järjesti näytösottelun. Hänen pyramidipelin nimellä esittämänsä peli osoittautui yhdeksi kyykkäpelin muunnokseksi (niitä on useita). Hän perusteli nimeä sillä, että ulkomailla, erikoisesti muissa Pohjoismaissa, pyramidi-sana olisi helpommin lausutavissa. Kävi ilmi, että johtaja Vaaralinn on kotoisin Rukajärveltä. Hänellä on omat vakavat suunnitelmansa tämän pelin tulevaisuuteen nähden.

Mitä suurimmalla mielihyvällä on merkittävä, että Entiset salmilaiset ry on toistamiseen muistanut Karjalan Sivistysseuran kyykkäkerhoa 5000:— markan lahjoituksella.

KEVÄTTÄ RINNASSA

— Helsingissä 19. 5. 57 vihitään avioliittoon lakit. yo Erkki Vahronen ja farmaseutti Liisa Tirkkonen.

— Helsingin pappilassa 3. 5. -57 oli iloinen perhetapahtuma. Pastori Niilo ja Maria Karjomaan perheeseen, pikkusiskon iloksi, tuli terve poika.

— Kuopiossa on Ilja Kosin'in perheeseen syntynyt terve poika. Pälärven kylä kasvaa.

— Helsingissä menivät kihloihin 29. 3. 57 Juha-Matti Taipale ja Sirkka Keynäs.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet Jyväskylässä 27. 4. -57 pedagog. Erkki Juhani Mauranen Nurmeksesta ja pedagog. yo. Arja Anneli Järvinen Tampereelta.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet 18. 3. fil. ylioppilaat Alervo Saarikoski ja Anneli Salmela Helsingistä.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet 28. 3. 57 kauppat. yo. Veli-Ragnar Gustaf Nordström Loviisasta ja kauppat. yo. Anna-Helena Schreck, arkkitehti Harry Schreckin ja hänen vaimonsa Aallin, o.s. Vuori, tytär, Tampereelta.

— että prokuristi Mikko Harrela on ylennetty tasavallan presidentin päiväkäskyllä yliluutnantiksi.

— että Imatran suuren Storoitsanpäivän praasnikajuhlan isännäksi on valittu kauppias J. Puruvuori. Lehtiutisissa on erehdyttävästi mainittu salmilaiseksi vaikka hän on pesunkestävä säämäjärveläinen. Juhlien pääjohtaja on tuomari Simo Härkönen ja hänen apunaan Jalmari Eloranta.

— että Petroskoin yliopiston fysiikan opettaja V. Fursoff haluaa kitkeä uskonnon rippeetkin Neuvosto-Karjalasta. Tosin karjalaiset ovat jukurapäisiä. Hän tietää Karjalassa olevan hyvin paljon virastoja ja laitoksia, joiden tehtävänä on harjoittaa jatkuvasti ateistista propagandaa, mutta hän toteaa, että niiden työn tulokset ovat hyvin vähäiset.

— että dosentti Matti Kuusi on pitänyt ylioppilaille merkittävän kulttuuripoliittisen puheen. Tässä hän totesi, että: »Suomalaisuus ei ole vain ulkonaisesti vaan myös sisäisesti tukehtumassa kahden ylivoimaisen nousukaskulttuurin väliin: amerikkalaisuuden ja venäläisyyden. Ihminen on amerikkalaiselle rahanteon väline, venäläiselle puolueen tai valtion väline.»

— että seuramme kunniajäsen akateemikko Onni Okkonen piti maaliskuussa maalausnäyttelyn. Reipas 70-vuotias.

— Neuvosto-Karjalan kalakannan väheneminen huolestuttaa neuvostoviranomaisia. Koko N. Karjalassa saatiin viime vuonna 4,4 milj. kiloa kalaa. Laatokasta saatiin siikaa viime vuonna 90.000 kg ja v. 1950 n. 300.000 kg. Saalis ja arvokkaat kalalajit ovat vähentyneet myös Säämäjärven, Uuksjärven, Nuosjärven, Mikikäljärven ym.

— että Kalevalasta tehdään väri-filmi. Tästä ovat sopineet Mosfilmi ja Suomen Filmi Oy. Valmistelutöihin on ryhdytty.

— että Pauli Marttinan sissi- ja kaukopartioyksiköt kokoontuvat 8. 6. 57 Kajaanissa, Sotilaspiirin yläsalissa. »Päämajan Muistoristin» jakotilaisuuteen. Ristin hinta on 1.000:— mk. Osallistumismaksu (illallinen) mk 1000:—. Tilaisuuteen voivat tulla (ja saada ristin) myös majuri Kuismasen ja majuri Vehniäisen entiset sissit.

— että Nilsiäen tiistaiseuran tilit tulevat olemaan »hyväs porädkas», koska tilintarkastajiksi on valittu Santeri Burke (Salmi), Heikki Fomin ja Vilho Ansomäki (v.m. molemmat Aunuksesta).

— että Leningradin piispa on saanut uuden arvoniemen »Leningradin ja Laatokan metropoliittia». Onko karjalaisella alueella yhtään ainoata seurakuntaa, ei ole tiedossamme.

— Kajaanin Kauppakamariosaston hallituksen puheenjohtajana v. 1956 toimi toimitusjohtaja Pauli I p a t t i.

— Opettaja Siina T a u l a m o esitteli Kalevalaisille Naisille vanhoja karjalaisia virpomistapoja. Tässä on perinne, joka tulisi todella elvyttää.

— Marja-Liisa A l a n k o soitti radiossa 16. 4. kan- nelta tavalla, joka lämmitti karjalaista mieltä.

— Lassila & Tikanoja Oy:n johtokuntaan ovat ker- tomusvuonna 1956 kuuluneet mm. johtaja Pekka M a t t i- nen ja johtaja Eino S. R a h i k a i n e n. Yhtymän liikevaihto — yhdessä suurempien tytäryhtiöiden kera — oli 8,5 miljardia.

KARJALAISEN KANSANPERINTEEN KILPA

Maisteri Lauri Simonsuuren antamien tietojen mukaan kilpailu päättyi 23. 4. 57. Se onnistui hyvin. Myöskin lehtemme tilaajat (jopa Ruotsista) ovat lähettäneet arvokkaita vastauksia.

Kaikkiaan 155 karjalaista ja Karjalan ystävää on tallettanut karjalaista kansanperinnettä, ja arkistoon on saatu yhteensä 15.305 sivua hää- ja hautajaisku- vauksia, tietoja juhla- ja merkkipäivien vietosta sekä muistelmia entisvuosien elämästä koti-Karjalassa. Lisäksi on äänitearkistoomme tullut 21 tuntia magne- toffoninauhaan talletettua hyvää kerrontaa ja itku- virsien esitysnäytteitä. Entisestä Kivennavan pitäjistä on kuuden kerääjän lähettämänä saatu 1.665 sivua, Muolaasta 1.362 sivua, Räisälästä 1.054 sivua, Hein- joelta 649 sivua. Raja-Karjalan perinnettä on kilpa- keruussa karttunut yhteensä 2.536 sivua, Vienan ja Aunukset kansanrunoutta 887 sivua sekä inkeriläistä perimätietoa 901 sivua. Äänitteistä edustaa suurin osa, yht. 14 tuntia, suistamolaista aitoa kansankieltä ja -perinnettä. Kilpailun palkinnot julistetaan Suoma- laisen Kirjallisuuden Seuran kokouksessa kesäkuun 5. päivänä.

KARJALAISET YRITTÄVÄT

Suomen Tanssitaiteilijaliiton 20-vuotisen toimintansa johdosta Kansallisoopperassa pitämä suuri tanssinäy- täntö muodostui useammassakin suhteessa huomionar- voiseksi. Yllätyksen tuotti pienoisdraama »Selli» (mus. Prokofjev). Eräs arvostelija kirjoitti seuraavasti:

Sellin pääosan esittäjä, Heikki W ä r t s i, osoitti myöskin kasvunsa ilmaisutanssijaksi. Hänen intensii- vinen tulkintansa kohosi aste asteelta vaikuttavuuteen, mikä on tanssijoille harvinaista. Hän tulkitsi koko ole- muksellaan täydellisesti ja vivahdusriikkaasti mielipuo- lisuutta hipovan ihmisen ahdistuksen kuin myöskin seksuaalisuuden kiihkon, tai vulkaanisen rajuuden. Ai- noastaan tanssijaruumiinsa kokonaan ja monipuoli- sesti hallitseva tanssija kykenee saavuttamaan sekä täydellisen vapautuneisuuden ja sen kautta mahdolli- suuden tehokkaaseen ilmaisuun. Mutta hänen tanssinsa kruunaakin musikaalisuus, johon Prokofjevin nerokas musiikki tässä teoksessa vetoaa.

Tulkoon vielä sanotuksi, että tämä tunnetun aunuksenkarjalaisen kauppasuvun jäsen ei ole jättänyt su- kunsu kaupallisia perinteitä vakan alle. Hän opiskelee Kauppakorkeakoulussa ja on 3:n vuoden vuosikurssin yli- oppilas.

MERKKIPÄIVIÄ

TARKASTAJA PETTER KANERVA 60-VUOTIAS

Tarkastaja Petter K a n e r v a täytti 60 vuotta 3. 5. 1957. Hän on syntynyt Vienan-Karjalassa, Vuokki- niemellä. Maanviljelijä ja opiessikka oli hänen isänsä. Kun isällään oli paljon kirjoitustehtäviä, niin Petja poika häntä avusti jo kansakoululaisena kirjoitustehtä- väissä. Niinpä Uhtualla asuva venäläinen metsänhoi- taja palkkasi hänet palvelukseensa, kanslia tehtäviin. Tässä toimessa hän ei kauan kerennyt olemaan, sillä paikkakunnalle saapui Muurmannilta rautatien raken- nusurakoitsijan agentti eräs insinööri, joka värväsi miehiä ratatöihin, luvaten korkeita palkkoja. Suuren palkan houkuttelemana hän pestautui urakoitsia Alen- nikovan & Averinin palvelukseen, konttoriin joka si- jaisi Ponkamossa. Runsaat ½ vuotta oltuaan tässä tehtävässä hän joutui sotapalvelukseen ja raskaaseen tykistöön, jossa alokasajan päätyttyä joutui patteris- ton kirjuriksi. Ei aikaakaan kun oltiin jo Itävalta- Unkarin rintamalla, Galitsiassa ja Karpaateilla. Tämä oli sitä ensimmäisen maailmansodan aikaa. Vallan- kumousjat ja sekavat olot syntymäseudullaan veivät hänet monissa erissä tapahtuviin heimosotiin. Vuonna 1920 hän kävi Itä-Pohjanmaan kansanopiston, Kuu- samossa, sekä opiston päätyttyä oli seuraavan kesän Iin Puutavara Oy:n kasöörinä, Kitkan vesistön uitto- työmaille. Saman vuoden syyskesällä Karjalan korpien läpi kuuluva heimon avun pyyntö vei hänet uudelleen heimojensa pariin. Sotaisinkin aikoina on välttämät-öntä olla hyvin toimiva siviiliorganisaatio, joten hän toimi kunnan toimeenpanevana elimenä, kunnan kirju- rina. Vuonna 1922 helmikuussa sai lopullisesti Suomi emo heimonsa viimeiset rippeet ottaa vastaan, joiden mukana oleva henkilö myöskin oli.

Tänne siirtyneet vanhukset ja lapset tarvitsivat huoltoa ja hoitoa sekä lämmintä, kukas tämän vaati- van ja epäkiitollisen tehtävän silloisissa oloissa olisi vastaanottanut muut kuin Kanerva. Paltamon laajas- sa pitäjässä asuvat karjalaiset olivat siis hänen hoi- dossaan 9 vuotta. Siis hän oli Valtion Pakolaisavus- tuskeskuksen hoitajana Kajaani Paltamon piirissä. Sosiaaliministeriön alainen laitos. Kotkassa hän kävi kunnankirjurikoulun, sekä suoritti erinäisiä kirjan- pitokursseja kunnes hän antautui vakuutusosalalle Kes- kinäisen Henkivakuutusyhtiö Salaman palvelukseen, tarkastajaksi, jossa toimessa hän edelleenkin on. Hän on suoritanut useita vakuutusalan kursseja. Tarkas- taja Kanerva on tehnyt monia ulkomaan matkoja, esim. Viroon, Ruotsiin. Viime syksynä hän teki matkan Ve- näjälle, Moskovaan ja Leningradiin. Nyt taas ensi ke- sän matkasuunnitelmissa tuntuu olevan Ruotsin tu- ristimatka. Ensimmäisen maailmansodan aikana hän joutui, kuten monet muutkin karjalaiset samoilemaan monen itä-euroopan man läpi, kuten Liettuun, Latvian, Puolan, Bulgarian ja Romanian. Viime sotien aikana hän joutui olemaan väestönsuojelutehtävissä, Kokko- lassa.

Suuri joukko karjalaisia, ystäviä ja sukulaisia, lä- heltä ja kaukaa onnittelee 60 vuotiasta kunnan karja- laista.

Muistaako Kanerva kerholaisia.

Varsinaisen toimensa ohessa hän hoitaa useita luotamustehtäviä, kuten, että hän on Vakuutustarkastajain Liiton, Pohjoissuomen piirin johtokunnassa, sihteerinä ja rahaston hoitajana. Asunto Oy:n Allink. I-5., Asunto Oy:n Armink. I-5 ja Rivitaojen Lämpö Oy:n isännöitsijänä. Y.m. sivutoimia hänellä on.

— Talousneuvos **Juho Heitto** täytti Helsingissä 70 vuotta 31. 3. 57. Hän on syntynyt Michikkälässä, luonut voimallisen kauppatalon Viipuriin ja myöhemmin Helsinkiin. Paitsi kauppa- ja teollisuusmiehenä hän on tunnettu merkittävänä karjalaisena poliitikkona ja karjalaisuuden ystävänä.

— Harmonikkamestari **Viljo Vesterinen** täytti 50 vuotta Helsingissä 26. 3. 57. Hän on syntynyt Kanneljärvellä ja kävi Viipurin musiikkiopiston. Neljä kertaa hän voitti Tukholman pohjoismaisen harmonikkamestaruuden, nimittäin 1934, 1936, 1938 ja 1939. V. 1943 hän sai ensimmäisen henkilökohtaisen palkinnon Ruotsi — Suomi harmonikkamaaottelussa Messuhallissa.

— 50 vuotta täytti 23. 4. 57 toimitusjohtaja **Paavo Talmi** Leppävirralla. Hän on syntynyt Impilahden Koirinojalla. Talvisodassa hän oli Tolvajärven suunnalla komppaniapäällikkönä, jatkosodassa Kiilan divisioonassa komppaniapäällikkönä, pst. koulutuskeskuksessa pataljoonankomentajana ja Kannaksella komppaniapäällikkönä. Leppävirralla hän oli siirtoväen huoltojohtajana ja v:sta 1945 osuuskassan toimitusjohtajana.

— 50 vuotta täytti 29. 3. 57 karjalaisuuden ystävä Helsingin yliopiston Suomen ja Skandinavian historian professori **Pentti Uuno Nathanael Renval**. Hän on nykyisin myös Helsingin yliopiston historiallis-kielitieteellisen osaston varadekaani.

VALTO SARA 50-VUOTIAS

Kirjailija **Sara** täytti 50 vuotta 24. 3. 57 Heinolan kirkonkylässä. Hän on kotoisin Käkisalmesta, syntynyt Sippolassa. Sara on karjalaisen kotiseututunteen aito laulaja. Hän on julkaissut kokoelman »Runon kultaista Karjalaa (Karjalan Liiton kustantama v.

1950) ja viime jouluna runotairnan »Kipin Kapin» (Karisto). Lehdellemme on hänen runojaan kääntänyt aunuksen-rajakarjalan murteelle »Peiboi Pedri» (E. Ahtia). Julkaisemme runon Jääskeläisestä, joka lähti Karjalaan, mutta kaatui ennen kuin pääsi kotikonulle, Räisälään. Näin puhuu Sara:

Pohjanmaalta, missä vuoden oli
ympärillään perhe viisipäinen,
suutaroinut, sotatielle lähti
ruununraakki Jussi Jääskeläinen.
Tuumi kohennellen keho rukkaa:
— Pojat, Jääskeläine lähtöö mukkaa.

Ja niin lähti. »Korohoroon» pääsi.
Marssi helteisellä heinäpäällä
kera muitten kohti Karjalaansa,
»römpsä» keikkui takapuolen päällä.
Mutt' ei päässyt koskaan sinne asti.

Hiitolassa kesken päivän kuuman
tulenjohtuessa tiensä päätti.
Tärsky vihollisen kuusituuman
koko ryhmän suureen rauhaan laitto,
iäks viestilangat toisiin taittoi.

Siihen kiven viereen väysi Jussi.
Painoi hiljaa ristiin kädet heikot.
Haki kavereita katseellansa.
Huomas, että lähteneet on, veikot.
Haroi huulin kuivin heinänkukkaa . . .
— Pojat, Jääskeläine . . . lähtöö mukkaa.

FEUDOR MAURO

— 50 vuotta täytti toukokuun 13. päivänä johtaja **Feodor Mauro** Lieksassa. Hän on syntynyt Lieksassa. Koulupintonsa päätettyään hän aloitti elinkeinoelämän palveluksessa Lieksan Kauppa Oy:ssä juoksupölkänä v. 1923. Saman yhtiön palveluksessa hän on toiminut 34 vuoden ajan ja on nykyisin rautaosaston johtaja. Hän on toiminut Lieksan ortodoksisen seurakunnan kirkkoneuvoston jäsenenä vuodesta 1950 lähtien. Mieskuorolaulu kuuluu hänen harrastuspiiriinsä ja hän toimii Lieksan Mieslaulajat ry:n taloudenhoitajana. Työstään saman yhtiön palveluksessa hän on saanut Keskuskauppakamarin 20- ja 25-vuotisansiomerkit. Hän osallistui talvi- ja jatkosotiin kohoten alikersantiksi. Kalastus ja metsästyks kuuluvat kuorolaulun ohella hänen harrastuspiiriinsä. Itä-Suomen Kauppa- matkustaja- ja Liikemiesyhdistyksen jäseneksi hän liittyi v. 1939.

*Kisko tuohi, kuni on nilulleh.
Kolme vuotta košitah, oma otetah.
Koirra haukkuv, tuuli kandav.
Kuni suuri austeleh, sini pieni pisteleh.
Kus meidä ei tietä, siel miehenä pietäh, a kus tie-
täh, ni minnä ei pietä.*